

Lucyna Domańska

Poczałkowo, st. 36, gm. Aleksandrów
Kujawski, woj. włocławskie, AZP
44-44

Informator Archeologiczny : badania 31, 45

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

listy, około 40 cm głębokości i profil nieckowaty. Wypełnisko barwy rudobeżowej zawierało dużą ilość drobnych, przepalonych kości i odruchów krzemiennych. Na głębokości około 20 cm od powierzchni odsłonięto zwarte rumowisko intensywnie czerwonej polepy, o grubości około 10 cm. Nie stwierdzono w niej istnienia odcisków konstrukcji drewnianych. Pod nią natrafiono na kilkanaście fragmentów dużych naczyń kultury pucharów lejkowatych. Obiekt II/97, o wymiarach 117 x 87 cm, w stropie miał kształt kolisty, a wypełnisko barwy beżowo-biało-szarej, niejednolite. Począwszy od stropu w obiekcie notowano istnienie skupisk ceramiki kultury pucharów lejkowatych. Na głębokości 26 cm od stropu zarejestrowano słabo zachowane ludzkie szczątki kostne. Wydaje się, że część z nich nosiła ślady nadpalenia. W jamie pogrzebano przypuszczalnie dwóch osobników. Ułożeni oni zostali w pozycji lekko podkurczonej, na lewym boku, wzdłuż ściany wschodniej obiektu. Na poziomie szkieletów zanotowano obecność czterouchej amfory z szeroko rozchylonym kołnierzem, zdobionym ornamentem zygzaków, nakłuc i kresek, inkrustowanych białą masą. Szczególną uwagę zwracają nakłucia układające się w festony (występują one w górnej części brzuśca naczynia). Przy szkielecie natrafiono także na fragmenty innej amfory, zdobionej na brzuścu ornamentem sznura trójdzielnego, oraz fragment siekiery czworosciennej gładzonej, wykonanej z krzemienia pasiastego. Pod szczątkami szkieletu natrafiono na fragmenty ceramiki kultury pucharów lejkowatych i bryły silnie przepalonej polepy z odciskami konstrukcji drewnianych. Bryły te występowały na obwodzie owalnej, niezbyt dużej jamy, we wnętrzu której zanotowano obecność licznych ziaren zboża (pszenicy?) — pobrano odpowiednie próby do analizy paleobotanicznej. Obserwacje stratygraficzne wskazują, że na dnie zniszczonego spichlerza zbożowego (przypuszczalnie kultury pucharów lejkowatych) dokonano pochówku. Pochówki w obiektach osadowych tej kultury należą do zjawisk niezmiernie rzadkich (pojedyncze tego typu obiekty odkryto w Ćmielowie i Gródku). Na stanowisku stwierdzono obecność śladów rozlicznych wkopów współczesnych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Badania będą kontynuowane.

Piszkowice, st. 3, gm. Kłodzko, woj. wałbrzyskie - patrz: wczesna epoka żelaza

POCZAŁKOWO, st. 36, gm. Aleksandrów Kujawski, woj. włocławskie, AZP 44-44

- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit, faza II na Kujawach)

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z niszczeniem stanowiska podczas utwardzania przecinającej je drogi, przeprowadzone w sierpniu przez mgr Lucynę Domańską (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Uniwersytet Łódzki i PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 63 m².

Założono 10 sondaży. Eksplorację prowadzono warstwami naturalnymi. Zaobserwowany współcześnie układ stratygraficzny złożony jest z humusu (miąższość 10-30 cm), eolicznych piasków pokrywowych (miąższość 15-20 cm) oraz calca – bezstrukturalnych piasków. Mimo dobrych warunków obserwacyjnych, na powierzchni stanowiska znaleziono jedynie kilka fragmentów ceramiki. Również badania wykopaliskowe nie przyniosły spodziewanych efektów. Bardzo słaby stan zachowania stanowiska, niszczonego wywiewaniem i orką, oraz niewielka miąższość humusu wpłynęły na fakt, że nie zarejestrowano żadnych śladów obiektów nieruchomych. Pozytkano 85 sztuk ceramiki oraz 2 krzemienie. Na podstawie cech stylistycznych ceramiki stanowisko należy datować na fazę II kultury pucharów lejkowatych na Kujawach.

W wyniku badań na stanowisku Poczalkowo 18/36 postuluje się rozdzielenie stanowisk. Obecnie należy stosować określenia: Poczalkowo, st. 18 oraz Poczalkowo, st. 36.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostaną opublikowane w: S. Rzepecki, *Wyniki badań na stanowisku kultury pucharów lejkowatych 36*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Archeologica”, t. 22.

Badania nie będą kontynuowane.